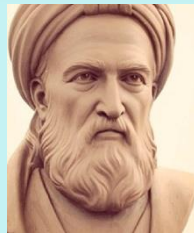

بزرگان تاریخ پزشکی : ابوریحان بیرونی

محمد بن احمد خوارزمی بیرونی، معروف به ابوریحان بیرونی در سال ۳۶۲ هـ ق در خوارزم چشم به جهان گشود. وی از بزرگان علم ریاضی، تاریخ و نجوم است، اما از پیشگامان طب تجربی نیز محسوب می شود و کتابی به نام «الصیدنه بالطب» یعنی داروشناسی در طب دارد که یک نسخه از آن باقی مانده است. «الصیدنه» وی در داروسازی یکی از شاهکارهای اوست.

کتاب الصیدنه شامل فهرستی از یک هزار و صد و سیزده دارو گیاهی، حیوانی و معدنی و ترکیبی به ترتیب حروف الفباست که به زبان عربی تحریر شده است. در این کتاب نام هر گیاه به زبان های مختلف گفته شده است. در تدوین این کتاب، «شیخ احمد بیهقی» ابوریحان را یاری می داده و نام داروها را جمع آوری می کرده سپس ابوریحان در حاشیه در مورد هر کدام توضیح می داده است. ابوریحان در تحریر این کتاب از کلیه ی کتب داروشناسی در شرق ایران، کتاب هایی به زبان های یونانی، سریانی و هندی، کتاب های پزشکان اسلامی و کتب پزشکان جندی شاپور بهره برده است. این کتاب در قرن هفتم توسط «ابوبکر علی بن عثمان» به فارسی ترجمه شد.

این دانشمند شیعه ایرانی با دانشمندان معاصرش چون ابن سینا و ابوالوفای بوزجانی، ریاضیدان بزرگ ایرانی، نیز ارتباط عالمانه و خاضعانه ای داشته است همچنین کتاب هایی در مورد زندگی و آثار رازی تحریر کرده است.

ابوریحان بیرونی در خصوص غذاها و داروها معتقد است: هر چه ما می خوریم یا وارد بدن ما می شود یا غذا است و یا زهر. غذا در درجه اول قرار می گیرد و به بدن نزدیک است و وقتی وارد بدن می شود با فعل و انفعالات آن خود را می یابد. برای اینکه آنچه از دست داده است را بوسیله غذا بیابد ولی در مقابل آن زهرها هستند که در چهارمین درجه هستند و وقتی وارد بدن شوند یا موجب بیماری می شوند و اگر توانی باشد در برابر آنها مقاومت می کند. داروها بین این دو قرار گرفته اند، از غذاها زیان آورتر و نسبت به زهرها مصلح تر هستند. ابوریحان داروها را به دو دسته تقسیم می کند یکی داروهای غذایی که به غذاها نزدیک هستند و زیان آوری آنها کمتر است و دیگری داروهای سمی که به زهر نزدیک هستند. ابوریحان معتقد است تا می توانید با داروهای غذایی بیماری را درمان کنید و یا حداقل ترکیبات را در آن بکار ببرید.

ابوریحان بیرونی، پس از سالها تلاش و کوشش در راه علم و فضیلت، روز جمعه ۲ رجب سال ۴۴۰ ق در غزنه بدرود حیات گفت و چنانچه مشهور است تا آخرین لحظه عمر در حال دانش اندوزی بود و یافتن پاسخی برای یک پرسش را در بستر مرگ هم رها نکرد.

ابوریحان بیرونی فهرست کتاب های خود را تا سال ۴۲۷ یعنی ۶۵ سالگی اش، یکصد و سیزده نسخه شمرده است. برخی از اکتشافات او عبارتند از: رصد خسوف و کسوف، اطلاعات دقیق و کشف سلسله هخامنشیان، طرح نظریاتی درباره وجود قاره آمریکا، قاعده یافتن سمت قبله و ساختن محراب مساجد

در ایران سیزدهم شهریور روز گرامیداشت این نابغه علم و فاضل فرزانه است.

تحریر، طراحی و تدوین: س. کاشیان
کارشناس مسئول کتابخانه کوثر

آنچه در این شماره می خوانید:

۱. بزرگان تاریخ پزشکی : ابوریحان بیرونی
۲. مناسبت های بهداشتی مهم بهار
۳. Repository چیست؟
۴. نویسنده مسئول یا Corresponding Author کیست؟
۵. آیا می توان در یک مقاله دو نویسنده مسئول تعیین کرد؟
۶. بیشترین کلمات جستجو شده کاربران گوگل در سال ۲۰۲۱
۷. چه موضوعاتی در سال ۲۰۲۲ برای محققان ایرانی مهم بوده است؟

مناسبت های بهداشتی مهم بهار

فروردین

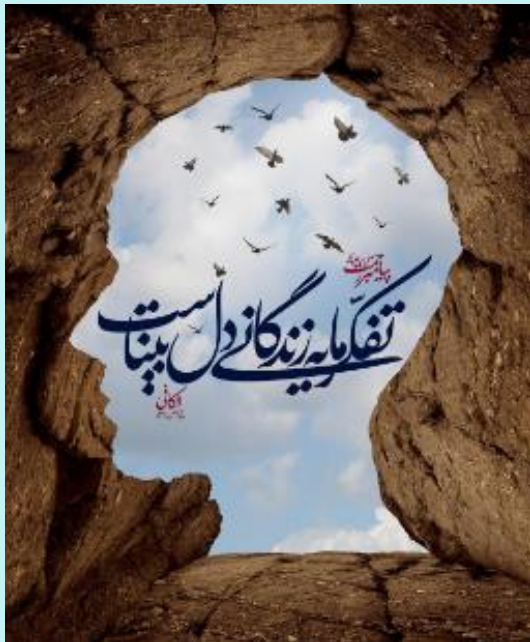
- روز جهانی سل ۴
- روز جهانی بهداشت ۱۸
- روز دندان پزشکی ۲۲
- روز جهانی هموفیلی ۲۸
- روز علوم آزمایشگاهی (روز نولا حکیم سید اسماعیل جرجانی) ۳۰

اردیبهشت

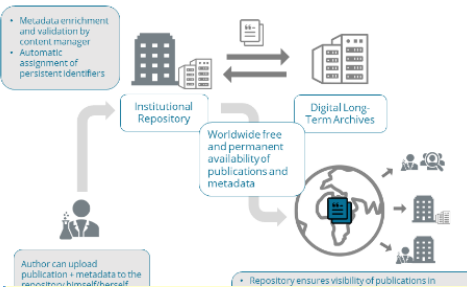
- روز جهانی مالاریا ۵
- روز جهانی بهداشت حرفه ای ۸
- روز جهانی ماما ۱۵
- روز جهانی بهداشت دست ۱۵
- روز جهانی آسم و آلرژی ۱۶
- روز جهانی صلیب سرخ و هلال احمر ۱۸
- روز جهانی پرستاری ۲۲
- روز جهانی پارکینسون ۲۳
- روز جهانی فشار خون ۲۷

خرداد

- آغاز هفته بدن دخیالت ۴
- روز جهانی اهدای خون ۲۴

Publishing in Repositories

Repository چیست؟

آرشیوی آنلاین از همه تولیدات علمی یک مجموعه‌دانشگاهی است که به منظور جمع - آوری، بایگانی و توزیع نسخه های دیجیتال تولیدات علمی مورد استفاده قرار می گیرد.

منظور از تولیدات علمی در یک دانشگاه عبارتند از:

- پایان نامه ها
- تمامی مستندات آموزشی
- مجلات
- اطلاعیه ها و اخبار
- کنفرانس ها و کلاس ها

هدف اصلی پایگاههای رپوزیتوری، ارائه یک کتابخانه آنلاین و Open Access از تمامی تولیدات علمی یک دانشگاه می باشد.

شرایط Repository :

- میزبان اصلی خود دانشگاه باشد.
- اطلاعات را با کمترین هزینه جمع آوری کند.
- در نمایش و انتشار اطلاعات، تگ های مورد نیاز وجود داشته باشد.
- به سهولت به سایر دیتابانک ها متصل شود.

نرم افزارهای Repository

شایع ترین و متداول ترین آنها عبارتند از:

DSpace
Eprints
Fedora Commons
Invenio

فواید و محاسن استفاده از رپوزیتوری ها:

تجمیع تمامی انتشارات دانشگاه در یک پایگاه و افزایش شاخصه های علم سنجی عدم نیاز به استفاده از نرم افزار یکپارچه برای مدیریت بخش های مختلف دانشگاهی همانند:

مراکز تحقیقاتی و یا مجلات و یا پایان نامه ها

بروزرسانی منظم و تمرکز بر روی جمع آوری داده ها

طبق قوانین و دستورالعمل های وزارت بهداشت و علوم، همه دانشگاهها ملزم به راه اندازی و بروزرسانی اطلاعات و مستندات خود در Repository های خود می باشند.

یکی از ابزارهای مهم در تسهیل ورود اطلاعات به این پایگاهها داشتن شناسه DOI برای هر مطلب منتشره می باشد.

می توان با تاسیس Repository درسایت دانشگاه منبع ذخیره مناسبی برای تمام دارایی های دانشگاه ایجاد نمود. نمونه های موفق این Repository ها را می توان در دانشگاه های معتبر دنیا همچون oxford مشاهده نمود.

منبع: <https://brieflands.com/articles/scinews-89450.html>

مجوز مجله علمی پژوهشی

Microbiota به صورت

فصل نامه در حیطه های

تخصصی میکروبیولوژی،

سلامت غذایی، ایمونولوژی،

بیوتکنولوژی، میکروبیولوژی

محیطی، میکروبیولوژی صنعتی،

بیماری عفونی، بیولوژی

سرطان، از سوی کمیسیون

نشریات کشور صادر شد

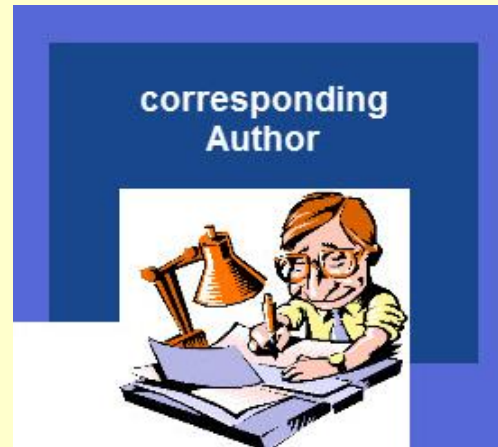
سه چیز نشانگر دست راستی این شه است:

هرچند برخی از مجلات این اجازه را به پژوهشگران خود می دهند که مقاله آنها دو نویسنده مسئول داشته باشد، اما بسیاری از آنها اجازه چنین کاری را نمی دهند. با این حال، اگر پژوهشگرانی بخواهند دو نویسنده مسئول برای مقاله خود انتخاب کنند و دلیل این انتخاب را در کاور لتر ارسالی مبنی بر لزوم وجود دو نویسنده مسئول به ادیتور مجله بیان کنند به احتمال مشکلی از این بابت وجود نخواهد داشت و در برخی موارد ادیتورهای مجله این شرایط را می پذیرند. همانگونه که گفتیم، فارغ از تبیین لزوم دو نویسنده مسئول در کاور لتر، این احتمال بالا وجود دارد که ادیتور مجله بودن دو نویسنده مسئول را نپذیرد. در این صورت می بایست یکی از این دو راه را انتخاب کنید؛ کار را با یک نویسنده مسئول ادامه دهید یا اینکه فرآیند پذیرش و چاپ مقاله را از آن مجله کنسل کنید .

اگر می خواهید حتماً در مقاله خود دو نویسنده مسئول داشته باشید، قبل از ارسال مقاله به یک مجله برای اینکه بدانید آیا ادیتور شرایط شما را خواهد پذیرفت یا خیر، ایمیلی به ادیتور مجله ارسال کنید و در آن لزوم و چرایی وجود دو نویسنده مسئول را توضیح دهید. در صورت پذیرش ادیتور، مقاله را به آنها سابمیت نمایید. این راه حل به این خاطر است که وقتی شما مقاله را در آغاز به مجله ارسال می کنید، اگر ادیتور مخالف وجود دو نویسنده مسئول باشد، شما می بایست مدت زمانی را منتظر باشید تا مجله فرآیند کنسل شدن مقاله شما را به اتمام برساند که خود این فرآیند مدت دار است و موجب از بین رفتن زمان پژوهشگران می شود .

<http://www.sciencepeak.com/?p=5892>

Corresponding author این اصطلاح به معنای نویسنده مسئول است. باید بدانیم که در مقاله یک فرد را به عنوان نویسنده مسئول انتخاب می کنند و او شماره تماس، ایمیل، آدرس پستی محل زندگی و یا کار خود را در مقاله درج کرده تا ادیتور مجله در صورت نیاز با وی تماس بگیرد .

در اکثر مقالات علمی چند نویسنده برای انجام پروژه تحقیقاتی با یکدیگر همکاری می کنند، در این حالت یکی از نویسندگان به عنوان نویسنده مسئول انتخاب می شود. نویسنده مسئول شخصی است که مقاله را از لحاظ علمی، انسجام و هماهنگی بین بخش های مختلف مورد بررسی قرار می دهد. همچنین وظیفه مکاتبه با مجلات، پیگیری روند، رفع اصلاحات و تایید نهایی را نیز بر عهده دارد. در مجموع چنین بیان می شود که نویسنده مسئول به عنوان رهبر کل پروژه، از امتیاز ویژه ای در بین نویسندگان مقاله برخوردار است اما در ادامه خواهیم دید که این تعریف چندان دقیق نیست .

نحوه امتیازدهی به نویسندگان در مجموع معیار مشخصی برای تقسیم بندی نویسندگان به صورت عددی وجود ندارد، اما معمولاً نویسنده اول مالکیت بخش زیادی از مقاله را به خود اختصاص می دهد. جایگاه نویسنده مسئول نیز تقریباً برابر با نویسنده اول است و سایر نویسندگان به ترتیب عددی در جایگاه های بعدی قرار می گیرند. بنابراین اگر مقاله ای را در نظر بگیرید که دارای چهار نویسنده است و در آن نویسنده چهارم به عنوان نویسنده مسئول مشخص شده باشد، در این صورت نویسنده اول و چهارم مالک بیش از نیمی از مقاله و نویسنده های دوم و سوم به ترتیب مالک بخش کمتری از مقاله خواهند بود. باید بدانید که هیچ عدد و رقم دقیق و مشخصی برای تعیین مالکیت مقاله وجود ندارد و مجلات بر اساس قوانین خاص خود، مقدار مالکیت مقاله را تقسیم می نمایند، بنابراین چگونگی تعیین جایگاه نویسندگان مقاله، بستگی به هدف از ارائه مقاله و سهم واقعی نویسندگان دارد.

گوگل هر ساله گزارشی از جستجوی کاربران خود ارائه می دهد.

بیشترین جستجوهای انجام شده در گوگل در سال ۲۰۲۲

MOST SEARCHED WORDS
ON GOOGLE 2022

کلمات Wordle، Ukraine، India vs England، Queen Elizabeth، و Ind vs SA کلماتی هستند که کاربران گوگل بیشترین جستجو را در مورد آنها داشته اند.

بیشترین اخبار جستجو شده توسط کاربران گوگل در سال ۲۰۲۲

اوکراین، مرگ الیزابت، نتایج انتخابات، اعداد پائربال و آبله میمونی خرهایی هستند که بیشتر توسط کاربران گوگل جستجو شده اند.

مهم ترین مقاله سال ۲۰۲۲ بر اساس نمره آلتمتریکس

مقاله Sex differences in sequelae from COVID-19 infection and in long COVID syndrome: a review با ۱۰۶۴ بار اشتراک گذاری در شبکه های اجتماعی، مهم ترین مقاله بر اساس نمره آلتمتریکس در سال ۲۰۲۲ است. مقاله فوق به بررسی تفاوت های جنسی در عواقب ناشی از عفونت کووید ۱۹ و اثرات طولانی مدت آن می پردازد. این مقاله بیش از ۱۳۰ بار در شبکه اجتماعی توئیتر به اشتراک گذاشته شده است.

<https://www.sid.ir/blog/>

چه موضوعاتی در سال ۲۰۲۲ برای محققان ایرانی مهم بوده است؟

پایگاه مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی، تنها پایگاه علمی رایگان کشور است که به محققان و عموم مردم به صورت رایگان خدمات ارائه می دهد. مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی با بیش از سیصد هزار بازدید در روز یکی از پرمخاطب ترین پایگاه های علمی کشور است. بیش از یک میلیون و هشت صد هزار جستجو در پایگاه مرکز اطلاعات علمی در سال ۲۰۲۲ توسط کاربران انجام شده است.

مهم ترین موضوعات جستجو شده در سال ۲۰۲۲ را نشان می دهد. بر این اساس، سکس تراپی، روانشناسی، کرونا، افسردگی، توبرکلوز، فلوروگلیسینول، اضطراب، استرس، اقدام پژوهی و آموزش مجازی به ترتیب مهم ترین موضوعاتی هستند که در پایگاه مرکز اطلاعات علمی جستجو شده اند.

موضوعاتی که بیشترین جستجو را در پایگاه مرکز اطلاعات علمی داشتند نشان می دهد که روانشناسی و موضوعات مرتبط با آن از مهم ترین دغدغه های مخاطبان مرکز اطلاعات علمی در سال ۲۰۲۲ بوده است. بیماری کرونا نیز یکی از موضوعات محققان در سال ۲۰۲۲ بوده است. توبرکلوز یا بیماری سل و فلوروگلیسینول که ترکیب آلی با فرمول شیمیایی $C_6H_3(OH)_3$ ، به صورت جامد بی رنگ است و در سنتز مواد دارویی و مواد منفجره استفاده می شود، نیز از موضوعاتی است که برای محققان جذاب بوده است. همچنین، اقدام پژوهی و آموزش مجازی جزء موضوعاتی هستند که به نظر می رسد یکی از دغدغه های معلمان بوده و بیشتر در مورد آن جستجو شده است.

هوش مصنوعی، تحلیل محتوا و مدیریت دانش مهم ترین موضوعات جستجو شده مخاطبان مرکز اطلاعات علمی در رشته کامپیوتر، اوتیسم، هوش هیجانی، اختلال یادگیری خواندن، اختلال یادگیری و اسکیزوفرنی مهم ترین موضوعات جستجو شده مخاطبان مرکز اطلاعات علمی در مورد بیماری های روان شناختی هستند.

سرطان، دیابت و فشار خون نیز از مهم ترین بیماری های جستجو شده مخاطبان مرکز اطلاعات علمی هستند. سالمندان و کودکان دو گروه سنی هستند که بیشترین جستجو در مورد آنها انجام شده است.

منبع: <https://www.sid.ir/blog/>

سمنان، شهرک گلستان، بلوار امین، فرعی ۶، مرکز آموزشی پژوهشی درمانی کوثر صندوق پستی ۳۵۱۹۸-۹۹۹۵۱
۰۲۳-۳۱۴۲۳۳۹۰

kosarhosp.library@semums.ac.ir <https://kosarhos.semums.ac.ir/page> +کتابخانه

میز امانت، بخش مرجع، مخزن و سایت کامپیوتر: شنبه الی چهارشنبه ۷:۳۰ الی ۱۲، پنجشنبه ۷:۳۰ الی ۱۲
سالن مطالعه: شنبه الی جمعه ۷:۳۰ الی ۲۳

